

Gemeente Lansingerland
gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Verzenddatum 12 december 2019
Ons kenmerk U19.06888

Samenleving
Maatschappelijke Ontwikkeling

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Marleen Tielen
Maarten Batenburg

Telefoon
14 010

E-mail
Marleen.Tielen@lansingerland.nl
Maarten.Batenburg@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Onderwerp **Onderzoek gratis openbaar vervoer voor ouderen**

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over het onderwerp ‘onderzoek gratis openbaar vervoer voor ouderen’. De aanleiding hiervoor staat in het coalitieakkoord en het collegeprogramma. Streven is het verlagen van de financiële drempel voor senioren om gebruik te maken van het openbaar vervoer en het hiermee tegengaan van eenzaamheid. Hieronder informeren wij u over de stand van zaken van ons onderzoek.

Tussenconclusie

We komen na een eerste onderzoek tot de conclusie dat we een dekkend aanbod hebben als het gaat om vervoer voor ouderen in Lansingerland. Daarnaast concluderen we dat gratis openbaar vervoer voor alle ouderen niet bijdraagt aan de maatschappelijke doelen die we hiermee beogen (het verlagen van de drempel tot het gebruik van OV en het tegengaan van eenzaamheid). Wel gaan we het aanbod van gratis OV voor ouderen met een minimum inkomen in 2020 aan u voorleggen.

Dekkend aanbod

- ✓ Voor ouderen en mensen met een beperking die niet zelfstandig met het OV kunnen reizen financieren we vanuit de Wmo de Beltax. De Beltax is 7 dagen per week overdag en 's avonds beschikbaar voor taxivervoer van deur tot deur tot zo'n 30 km vanaf het huisadres van de inwoner. In Lansingerland hebben 1082 inwoners een taxipas voor de Beltax.
- ✓ Voor het bovenregionaal vervoer kan de doelgroep gebruik maken van Valys.
- ✓ De 3B bus Lansingerland is een initiatief van vrijwilligers waarmee 55 plussers van maandag tot en met vrijdag overdag voor €1,50 per rit binnen Lansingerland kunnen reizen.
- ✓ Voor ouderen en mensen met een beperking is er voor de korte afstanden vanuit de Wmo de mogelijkheid tot het verstrekken van een scootmobiel.
- ✓ Ouderen ontvangen nu al een korting van 34% op al het openbaar vervoer in Nederland.

Effecten gratis OV op maatschappelijke doelen

- Uit de inschatting van RET (op basis van ervaringen elders in de regio) blijkt 80% van de doelgroep al met het OV reist.
- Vereenzaming van ouderen is een complex fenomeen waar diverse factoren aan ten grondslag liggen. Onderzoek van Intraval¹ geeft aan dat het effect van gratis openbaar vervoer op het verminderen van gevoelens van eenzaamheid bescheiden is.
- De lokale coalitie tegen eenzaamheid in Lansingerland² geeft aan dat naar verwachting gratis OV voor de doelgroep niet leidt tot minder eenzaamheid.

Kostenraming

Gemeente Lansingerland heeft de RET en de MRDH kostenramingen gevraagd voor gratis openbaar vervoer voor ouderen. Het gaat daarbij om onbeperkt gebruik van alle RET-lijnen (bus, tram, metro) na 9 uur. Het reisproduct op de E-lijn naar Den Haag is in onderstaande berekening nog niet meegenomen. Het ligt voor de hand om dit extra bij RET in te kopen.

Onbeperkt reizen voor alle 65-plussers/AOW'ers in Lansingerland

De jaarlijkse kosten zijn € 526.600. De doelgroep betreft in Lansingerland 9.387 inwoners. RET schat in dat hiervan 6.100 inwoners gebruik zullen maken van het gratis aanbod en dat zij gemiddeld 100 ritten per jaar maken. 60% procent hiervan maakt reeds gebruik van het OV, 40% is een nieuwe reiziger.

Onbeperkt reizen voor 65-plussers met een inkomen tot 120% van het minimum in Lansingerland

De jaarlijkse kosten zijn € 94.200. De doelgroep betreft in Lansingerland 1.100 inwoners. RET schat in dat hiervan 605 inwoners gebruik zullen maken van het gratis aanbod en dat zij gemiddeld 160 ritten per jaar maken. 80% procent hiervan maakt reeds gebruik van het OV, 20% is een nieuwe reiziger.

Conclusie en vervolg

Lansingerland heeft een dekkend aanbod voor vervoer voor (eenzame) ouderen met diverse laag-drempelige vervoersvoorzieningen. We concluderen daarnaast dat het aanbieden van gratis OV voor de gehele doelgroep niet bijdraagt aan de maatschappelijke doelen. We zien mogelijkheden om OV gebruik door oudere minima te stimuleren door hen gratis OV aan te bieden. Aan de hand van het nieuwe MRDH tarievenkader dat in 2020 beschikbaar komt leggen we aan u een voorstel voor met de invoering van gratis OV voor oudere minima. We nemen de financiële afweging mee bij de kadernota 2021. Daarnaast stellen we nog een tweetal andere maatregelen voor:

- We bieden voorlichting, ondersteuning en trainingen om ouderen te stimuleren gebruik te maken van het openbaar vervoer. De zogenaamde OV opstapdagen blijken een effectief middel om de drempel tot OV gebruik te verlagen.
- We onderzoeken of we in overleg met de 3B bus een het gebruik van deze laagdrempelige voorziening nog verder kunnen stimuleren.

¹ Een onafhankelijk sociaal-wetenschappelijk onderzoeks- en adviesbureau, in opdracht van de gemeente Rotterdam

² In deze coalitie zijn alle relevante maatschappelijke organisaties voor ouderen in Lansingerland vertegenwoordigd. Onder andere de ouderenbonden, Welzijn Lansingerland, wijkverpleegkundigen, Kwadraad maatschappelijk werk, Humanitas, GGZ Delfland en de bibliotheek. Door onder andere de inzet van trainingen voor vrijwilligers en professionals, bewustwording, activiteiten, signalering en opvolging werken we vanuit de coalitie aan het bestrijden van eenzaamheid in Lansingerland.

Wij verwachten u medio 2020 verder te informeren over bovenstaande maatregelen.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'L' and 'V' intertwined.

Lucas Vokurka
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a stylized 'P' and 'v' followed by a long, sweeping horizontal line.

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester